

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos: a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.”

Előfizetési árak:	
Egész évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.
Szerkesztői iroda, hová a lap szellemi részét tárgyzó küldemények intézendők: n.-kállól utca Textorisz-ház.	
Bérmertetlen levelek csak ismert kezekből fogadhatók el.	
A kéziratok nem adnak vissza.	
Kiadó-hivatal,	
hová az előfizetési pénzek, a lapra szánt hirdetések és felszólamlások küldendők: Nagytér 136. sz. a.	

Hirdetési díjak:	
Minden 5 hasábos petit-sor egyszeri hirdetésnél 5 kr. többszörinél 4 kr.	
Torjelmes hirdetések többszöri beiktatásán, kedvezőbb feltételek alatt eszközöltek.	
Minden egyes beiktatás után kinestári illeték 50 kr.	
A nyílt-térben minden három hasábos garandórsor díja 20 kr.	
Az előfizetők a hirdetések megadásánál 20-nyit kedvezményben részesülnek.	

Restauráljunk.

Ez ismét a jelszó városunkban; ki legyen polgármester? ki főjegyző? ki kapitány? kik tanácsnokok? stb. stb.

Ismét száz érdek lép sorompóba; ismét új pártok, új remények, új küzdelmek állnak elő.

És valóban, aki végig megy városunkon, és látja a szárnyatlan pusztuló szelmalmot — az elpusztult egyik artézi kutat — a lámpa kezelést — a nem hasznosított városi telkeket — az oldal-, sőt némely főutcákön és utcaközökön lévő nyaktörő kátyukat — a számtalan számnélküli házakat stb.; — annak nincs szüksége arra, hogy még a városházára is benézzen, hogy még egy-egy városi képviselői gyűlésen is jelen legyen, hogy még a falak mögötti ügymenetet is lássa; — az már a küljelek által is indíttatva érzi magát felkiáltani, hogy „Restauráljunk“. Igen, de miként restauráljunk? Én e kérdéshez, ezuttal pártszempontból kívánok néhány szóval járulni; lévén a helybeli balpártnak egyik virilise, s így egyik tisztujtója.

Tudjuk, hogy a helybeli deákpárt, az országos képviselő-választásnál, másfelé is nézett, mint ahova épen ütött; a városi „restauráció“ is állván háttérben, a párt országos érdeke megett.

Tudjuk, hogy a többségre jutott, helybeli balpárt is, mintegy elvül tüzte ki, csak pártjabelieknek nyitni meg az ajtót, a városi „restauráció“ eldorádójába.

Nézetem szerint mind a kettő tévton járt. Így nem fogjuk városunk javát munkálni; sőt ily elvek alkalmazásának, épen városunk ügye adja meg az árát.

Csak azért ne legyen-e A. városunk polgármestere, mert deákpárti, holott talán minden egyéb kellékekkel bír? s csak azért legyen-e B. városunk főkapitánya vagy főjegyzője, mert baloldali, habár e helyre különben alig alkalmas?

S ki volna oly elfoglalt, állítani merni, hogy városunk jelenlegi, jobboldalinak tartott némely oly tisztviselője is nincs, ki helyét teljesen betölti, sőt azon már érdemeket is szerzett magának? Nem jelentené-e városunk ügyét kockáztatni, ezek teljes mellőzésével, bizonytalan, bár baloldali kezekbe tenni le, ezeknek teendőit?

Az én elvem tehát ez: ne a pártérdek, hanem tisztán a város érdeke vezéreljen majd bennünket tisztviselőink megválasztásában. Pártfegyelemek meggyőződés szerint, e téren helye nincs. A választás napján kell hogy feledjük el, hogy Nyiregyháza van jobb, meg baloldali is.

Én legalább e tekintetben fentartom teljes szabadságomat, s városunk érdekében örülnék, ha jelen felszólamlásomnak, a városi „restauráció“ minden pártszempont mellőzésével, keresztülvitelét, sikerült volna, ha csak parányi részben is, előkészítenem.

Én így vélekedem. Meglehet csalódom. Utbagazítást szívesen elfogadok.

Non quis, sed quid!

B. J.

V á l a s z

a „Szabolcs“ f. é. 40-ik számában megjelent „Szel-
léztessünk“ *) című czikkre.

A felsőszabolcsi tiszaszabályozó társulatnak egyedül tagjai az — ezen társulat szabályozási műveletei által — érdekelt artéri birtokosok; akik mindekoráig a majdnem minden évben, és néha egy évben többször is megtartott közgyűlési tanácskozmányra meghívtak. Ezen közgyűlési tanácskozmányokban határozta a szabályozási munkálatok, a munkálati költségek, és más, társulati szükségletek mennyisége s mikénti beszerzése felett; onnan történtek az intézkedések, az artér fejlesztése, osztályozása tárgyában; ott hagyattak helyben a fejlesztési s osztályozási munkálatok; onnan történt rendelkezés a reklamációk elintézését illetően; ott határozottat el, hogy a többször egész terjedelmében is felmutatott szabályozási költségkivetési munkálatok, és a pénztári számadások summariuma, a jegyzőkönyvekhez csatoltassanak; ott rendelkezett el, hogy a nevezetesebb tanácskozmányok jegyzőkönyvei kinyomassanak s szétküldessenek; amint hogy mindezt igazolják az egyes községek elüljáróságának, ugyszintén a közbirtokossági meghatalmazottaknak, a választmányi tagoknak s az egyes nagyobb artéri birtokosoknak megküldött 1854. nov. 30., 1855. jun. 21., 1855. nov. 10., 1856. máj. 24., 1862. szept. 10., 1864. júl. 30., 1866. jan. 6., 1868. máj. 24., 1869. jan. 18., 1869. aug. 2. és 1870. máj. 20-án megtartott közgyűlési tanácskozmányokban felvett s kinyomtatott jegyzőkönyvek, a melyekből, a társulati működésről, a társulati ügyek, pénztáráról, a szabályozási költségek kivetési módzatairól, mindenki tudomást szerezhethet.

S tudomást szerezhethet arról is, miszerint a közgyűlés által, 1869-ik évben az azon évi decemberi rátától — 12 rátára, azaz 6 évre megállapított költségszükséglet egyenkénti kivétele az egyes községekre bízott, és a társulat igazgatója csakis azon községekben eszközölte a kivételt, mely községek ott arra felkérték, vagy a kivételt a közgyűlés által kitűzött határidő alatt végrelajtni elmulaszták. A társulati érdekelteken tehát, sem a szabályozási költségek kivétele, sem a közgyűlési határozatok eltitkolása által, sérelem el nem követhető, miután a társulati érdekeltek által megállapított évi szükséglet, a közgyűlési határozatok értelmében vetettet ki, és miután a kinyomtatott határozott jegyzőkönyvek szétküldésével, a társulati érdekeltek, az ügykezelésről aképen lettek értesítve, amint azt ok magok határozták és rendelték.

Igaz, hogy egypár eset kivételével, a társulati ügyekről a hírlapokban említés nem történt; de miután a társulati egyes érdekeltek nem indítványozták, s a közgyűlés nem intézkedett arról, hogy a társulati ügyek a hírlapokban tárgyalassanak; kit lehet ezen mulasztásért vádolni? bizonyára első helyen nem mást, mint a társulatnak azon tagját, aki a társulati ügyeket a hírlapokban tárgyalni ohajtotta, s elmulasztá mégis a közgyűlési tanácskozmányok tárgyait, határozatait hírlapok útján a közönség elébe juttatni.

Az idézett jegyzőkönyvekből arról is meggyőződhetni, hogy gr. Lónyay őexcellenciája nélkül, az alelnök elnökösködése mellett is tartottak közgyűlési tanácskozmányok; választmányi tanácskozmány pedig gróf Lónyay őexcellenciája nélkül többször tartottat, amint ezt a választmányi jegyzőkönyvek igazolják; és még többször is tartottat volna, ha a választmányi tagok

*) Minthogy tudomásunk szerint, e czikket több lap átvette, a méltányosság szempontjából, kérjük a jelen „választ“ is közölni. Szerk.

a hirdett tanácskozmányra kellő számban megjelennek. És a részben sohasem volt, és ma sincs akadály, hogy a társulat alelnöke, elnöki jogánál fogva, amikor kívánatik: választmányi tanácskozmányt tartson.

Az 1870-ik évben 3, 1871-ben 2, és a folyó évben is 2 választmányi tanácskozmány tartottat. A társulati ügykezelésben azonban, még az este sem történhetet volna fenakadás, s az illetők mozoghattak saját hivatási körükben, ha a választmányi tanácskozmány ezen 3 év alatt még ritkábban tartatik; miután az 1870-ik évi martiusi 20-án tartott választmányi tanácskozmányban a tiszavölgyi kir. biztos öméltósága felhívta a választmányt, hogy az államsegélyen teljesíteni célzavett munkálatok érdekében hatalmazzon fel valakit, akivel, mint a társulat képviselőjével, a társulati ügyek intézőjével, ö méltósága, a kiviteli módozatok tárgyában értekezhessek, folytonos összeköttetésben lehessen, s a választmány, a társulati igazgatót hatalmazta fel, hogy a társulatot képviselje, és megbizta: hogy a célzavett munkálatok végrehajtása érdekében szükségelt intézkedéseket tegye. És miután a társulat a felső-szabolcsi szabályozási munkálatokat offert tárgyalás útján, a vállalat kivitelével megbizott igazgató, nem mint egyedüli társulati igazgató; de úgy működött, és működik még ma is, mint az államsegélyen végrehajtani engedélyezett munkálatok kötelezett vállalkozó társulatnak, a választmány által megbizott képviselője és meghatalmazottja. Ugyszintén a társulati választmány, mely különben a felső-szabolcsi összes tiszai árterületnek mintegy kétharmadát bírja, amidőn a töltés-munkavállalat sikeres vezetéseért jutalmakat osztogatott; tette azt, mint a vállalkozó-tesztület, és nem egyedül tiszaszabályozó társulat ügyeinek intézője, s adta a nyereségy 25%-tőláját a társulati igazgatónak, mint a vállalkozó meghatalmazottjának, aki a vállalatot végrehajtotta. S hogy ez így áll, és hogy az ez érdekekben kelt határozatra befolyással nem volt, azon körülmény, miszerint a választmányi tanácskozmány augusztushó 20-kán az igazgató házában tartott, ennek igazolására, a folyó évi februárhó 4-én tartott választmányi tanácskozmány jegyzőkönyvének erre vonatkozó pontja szóról-szóra előterjesztetik, melyszerint:

„Társulati elnök ömagyméltósága az igazgató s tisztviselő társait, a tanácskozmány oda-hagyására felhíván; eltávozásuk után előterjeszti, hogy az 1870-ik év martiusi 20-án tartott választmányi tanácskozmányból megbizott, miszerint a töltés-munkavállalat keresztülvitelében fűradkozó tisztviselőnek érdemök szerinti megjutalmazására javaslatot terjeszzen elő“, mely-nélfogva, miután a vállalat szép sikerrel végrehajtottat, sőt a collaudozási jegyzőkönyv szerint, a meghatározott munkaidő előtt, több mint 12,000 köb földmunkálat teljesített; a munkálat végrehajtásában eljáró tisztviselő érdeme kedvéseget nem szenvedhet, és miután ezen kedvező eredmény nagyrészen a vállalat intézésére felhatalmazott igazgatónak tulajdonítható, s az is az ő érdeme, hogy a társulat vállalkozó lett, mert ő ösztönözte a társulatot a vállalatra, ő osztalta el az 1870-ik évi február 9-én tartott miniszteri értekezletben a társulati munkáltatás ellenében felmerült aggodalmakat, s végre a választmányt a vállalatnál járó felelősség elvállalására, s különösen őt, mint a társulat elnökét, a vállalkozás érdekében szükségelt nagy összeg pénz előlegezésére, egyedül az igazgató jóakarató hív eljárása s erélyessége iránti bizalom vezérelte — javaslatba hozza: hogy a társulat, mint vállalkozó javára, az állam részéről, a vállalatok fejében adott pénzből, és annak kezeléséből, a vállalat kötelezettségei teljesítésével,

fennmaradt nyereségyösszeg 25%-tőlja az igazgatónak engedélyeztessék.

Ezen javaslat támogatására szolgál még azon körülmény is: hogy a választmányának most van kedvező alkalma, az igazgatónak a 17 éven át tanúsított hű eljárását, több éven át két hivatal teendőiben kifejtett szorgalmát, fáradsalmait megjutalmazni, s illetőleg a kettős hivatal teendői elvégzése érdekében hozott anyagi áldozatait kárpótolni; miután ezen jutalmat most, nem a társulat vagyonából, nem közvetlenül társulati pénzből adja; de adja azt, a társulat részére az igazgató által szerzett nyeresémből.

Mely nyeresémből biztos kiszámítása s a vállalat keresztülvitelében szintén érdemeket szerzett tisztviselők jutalmi összegének megállapítása érdekében, küldöttségi tagokul Czöbel Albert, Zoltán Ferenc s Hrabovszky Rudolf választmányi tag urakat javaslatba hozza.

„Beismervén a választmány társulati elnök öngyémeltósága javaslatának méltányosságát, Czöbel Albert, Zoltán Ferenc s Hrabovszky Rudolf választmányi tag urakat kiküldi, és megbizja, hogy a pénztári számadásokat átvizsgálják, s a collaudirozási jegyzőkönyvre is figyelemmel, a társulat, mint vállalkozó, nyereségyösszegét kiszámítsák, mely nyereségynek 25%-tólja az igazgató részére jutalmul adhatni határozatik; s a vállalat keresztülvitelénél érdemeket szerzett többi tisztviselők jutalmi összegének megállapítása a küldöttségre bízatik.”

A fentebbi határozatot tehát világosan kitűnik, hogy az igazgató jutalmi összegének mennyiségét nem az augusztushó 20-iki választmányi tanácskozási; de, a sokkal előbbi határozatok alapján, — a számtani igazság döntötte el.

A társulatra vetett azon vád, miszerént „elnézi azt, hogy a társulatnak jelenlegi igazgatója egyszerűs mind gróf Lónyay öccsellentiajának, tehát a társulati elnöknek, gazdasági praefectusa”; kit illehet méltóbban, mint a társulatnak azon tagját, ki aban sérelmet talált? és mégis elmulasztja az ellenében, az 1870. márt. 20-án, — 1872-ik évi február 4-én tartott közgyűléseken felszólalni.

Különbén gróf Lónyay öngyémeltóságának birtokrészeit az illető gazdatiszték önállóan kezelik, s a társulat igazgatója, mint meghatalmazott, csakis az öccsellentiaja által, távollété s országos dolgai miatt, el nem intézhető némi ügyekben rendelkezik. Ez azonban a társulatra káros nem lehet, mert, miután a társulati elnök, az árterület felső részén, közepén, s alsó részén, birtokai fekvésénél fogva, egyformán érdekelve van, és miután az összes árterületnek hatodrészt bírja, a társulati elnök meghatalmazottja, az ő érdekei mellözése nélkül, mint társulati igazgató, mulasztást nem tehet; s mulasztásaival az árterület felső, középső s alsó részén érdekelteknek kárt nem okozhat anélkül, hogy gróf Lónyay öccsellentiaja érdekeit is meg ne sértse.

Oly intézkedést azonban, mint meghatalmazott tett, az 1869-ik évi decemberben történt gátszakadások alkalmával, mely a társulati érdekelteket, a sokkal nagyobb károsodástól

megmentette; amidőn a gátszakadások, munkacél hiányában be nem töltethetvén, a karácson hetében megérkezett újabb árvíz a társulatot, az 1867-iki nagy árvíz veszélyével fenyegette, s a közlő veszély elhárítására a szükségelt szeker munkacérot, a hatóság a szomszéd-falu-köböl kirendelni képes nem volt, s mindazáltal, daczára a folytonos esőnek, a járhatlan utaknak, a karácsoni ünnepeknek, a szakadások a feláradt víz kitörése ellenében megvédtettek, mert a Kis-Várdából kiköleszőnözött utcai lámpák segítségével, karácson szombatiára, s az ünnep első és második napjára viradóra, midőn az árvíz legjobban emelkedett, egész éjeleken át dolgoztatott, nem a társulat igazgatója, — mert mint ilyenre, — az engedelmisséget a hatóságnak is megtagadott ártéri birtokosok nem hajtottak; de dolgoztatott a társulat igazgatója, s megmentette a sokkal nagyobb károsodástól a társulati érdekelteket egy, mint a társulat elnökének gróf Lónyay öccsellentiajának meghatalmazottja, akinek az engedelmisséget, az uraság gazdatisztje, és bérései meg nem tagadhatvén, közel két hétig, éjjel-nappal 12 béres-vonattal, az egész társulat érdekében, a vész elhárításán fáradoztak; mely munkalatról a tisztavölgyi kir. biztos ömeltósága, a hely színel, személyesen meggyőződést szerzett.

Aban tehát, hogy a társulat igazgatója egyszerűs mind a társulat elnökének meghatalmazottja, még idáig sérelmet csakis az talál, aki olyat állíthat, hogy „a védmunkalátok s előmunkalati tervezetek, rendesen csak a nagyobb birtokosok érdekében történnek; míg a kisebb birtokosok érdekei figyelemre sem méltatnak”; holott köztudomású dolog: miszerint védmunkalátot, a tisztai védgátak megvédését, a kisebb birtokosok érdekei mellözésével eszközölni nem lehet. És miután a nagyobb birtokrészek, a kisebb birtokrészekkel határonként, össze-vissza, egymás mellett fekszenek, a kisbirtokos rovására a nagyobb birtokos érdekében semminemű tervezet sem készíthető, mert ugy a Tisza árja, ha kitör, mint a nyírvizek, nem keresik a nagy- és kisbirtokost, de a laposabb fekvésű területet, s a társulatnak minden intézkedése, szervezetei, csakis ezen vizek kártételei eltávolítását célozzák.

A felső-szabolcsi tisztaszabályozó társulat kebelében törvénymellözés sem követett el, s így az 1871. évi XXXIX. törvény is figyelembe vétetett akkor, amidőn a társulat választmányja, a f. évi aug. hó 2-án tartott tanácskozásiából egy küldöttséget nevezett ki, avégett, hogy a társulati s gátvédelmi alapszabályokat, a törvény értelmében kidolgozza, s azt a legközelebbi választmányi tanácskozási elé terjeszse, hogy így a választmány, a társulati közgyűlésen, a társulatnak, a legújabb törvény értelmében szervezkedését eszközölhesse.

A fentebbiek szerént, és nem másképen állván a felsőszabolcsi tisztaszabályozó társulat ügykezelése, hogy a társulati ügy- és pénzkezelésének semminemű titkos szála nincs, arról a társulat igazgatója bárkit is, aki őt megkeresi, az ügyiratok és minden évről megvizsgált pénztári számadások felmutatásával meggyőzni

nak feszegetését más kezre bizzam. Én, öszintén ki-mondom: hogy czélok a socialis működésire törekvés. Erős meggyőződéssem az, hogy Magyarország csak társadalmi reformok után lehet nagygyá; azértis, körülményeink között tűrhető jogi alapall birván, hogy annak lehető sötét föltajt elrelezhessük, míg fényoldalait minden módon kiaknázhassuk, a társadalmi élet terén kell gyökeres reformok után látnunk.

En már megáldottam, hogy, ha érkeinket nem csalnak, Nyiregyháza legfeljebb egy évtized alatt szép alföldi város, minden tekintetben számbavehető pont lesz. csinos nagyvendéglőjével, árnyas sétányával, állandó színházával, közevett utcáival, keresett sötétjával, törvényszéke- és majdan talán megyeházával, s végül, hogy ne szaporítsuk a szót, föllendült társadalmi életével.

Midőn Nyiregyházát veszem Szabolcs megye góczál, legyen szabad fejtegetéseimet is ide, mint központon terelmem. Megvallom, hogy midőn társadalmi életéről van szó, tüstént a nővilág öltik eszembe. A társadalom, nézetem szerént, egy óriási, megelevenült rhodusi coloss, melyben a két erősséget Ádám fia, az élet pezsgő elevenéget Éva leányai tükrözik vissza. Nők nélkül nem is képzelünk csinosult társadalmi életet. Engedjék meg azért a t. olvasók, hogy itt mindenütt őket helyezzem előtérbe, s netalán róluk sokat eszevő szőszaporításunkat mentse ki főnebb jelzett álláspontunk.

Nem egészen paradoxon az, hogy nagy korban nagy emberek születnek. Nagy idők, nagy emberek. S ha ez elvet elfogadjuk, képzelhetünk-e kimagasló társadalmi, irodalmi és művészeti jelenségeket oly környezetben, hol mindezekre kívánt suly nem fektetettük? S midőn a nyiregyházi társasáletet elemezem, okvetlen eszempon bilincsel le, s kivált a mélyebben gondolkzóakra oly gunynyal nehezül, hogy vagy a Hegel-féle

késznek nyilatkozik. És miután sohasem fordult elő oly eset, s e részben a társulat igazgatója az összes érdekeltekre hivatkozik, amidőn ő, vagy tisztviselői társai, az őket, bármely ügyben, megkeresett birtokosnak, a legnagyobb készséggel felvilágosítást nem adtak volna, — a Rétközi álnév alá rejtőzött cikkirót, csakis az önelleskimeretével való meghasonlás, és politikai pártoskodás vezérelhetette, mert vádjainak, gyanúsításainak oka nem levén, azokra alapot csakis lelleskimeretében találhatott, és mert, politikai pártoskodási viselkedés nélkül az országos ügyeket a társulatiakkal összeközeválni nem lehetett. Kelt F.-Litkén, október 22-én, 1872.

Szőgyény Emil.

KÖZÜGYEK.

Nyiregyháza város képviselői gyűléséből.

(Október 22.)

A közelebbi közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után

Domján Sámuel sűrgeti a regále-bérlőkkel kötött s e gyűlésre elkészített határozat szerződések bemutatását, illetőleg felolvasását.

Főjegyző e határozatról mitsem tudván, a szerződések nem mutatathja be; hanem kéri a képviselőket, hogy tűzön ki egy záros-határidőt azok bemutatására s ő örömmel és készséggel teljesíti ebli kötelezettségét.

Joszka János és Bencs János megrovódnak találják a szerződések körüli kérdéseket s záros-határidőt kérek kitűzteni

Határozatik, hogy: a kérelmes szerződések 8 nap alatt beérteszzenek a képviselői gyűlésre.

Olvastatik — azon alispáni átirat, melyben értesítetik a város közönséget, hogy Nyiregyháza város szervezési munkalata, a múlt szeptemberi bizottmányi gyűlésen helybenhagyott s felhivatit egyszerűs mind a város képviselői testületé, miszerint a választás alá nem eső (viriliss) képviselők, valamint a választók névsora kiigazításának megtörténnte után, az igazoló választmányának választás alá eső tagjait, és a választókerületek elnökeit válassza meg, s erről a kormányzó alispánnak jelentést tegyen.

Riszdorfer János előadó főjegyző jelenti, hogy ez alispáni átirat következtében a 21-es küldöttség annak idejében felhivatott a szükséges igazolások teljesítésére, mit a 21-es küldöttség megtéven, eljárásáról jelentése mellett, az összes szervezési munkalátok beérteszté. Következik tehát most, — folytatja előadó, — a választókerületek beosztásának megállapítása, a választási elnökök és alelnökök, ugyszint az igazoló választmányi rendes- és póttagok megválasztása, mely cselekvényre ezenen azon megjegyzés előrebocsátása mellett hívja fel a képviselőtestületet, hogy amennyiben az előmunkalátban megállapított 6 választókerület beosztását a képviselőtestület már helybenhagyta, ez mint befejezett terv. tárgyalás alá nem jöhet.

A 6 kerület beosztása megállapítottának tekintetik. Krasznay Gábor kéréme folytán Olvastatik a 21-es küldöttségnek az igazolásokról fölvetett jegyzőkönyve.

Olvastatik az igazolási jegyzőkönyvi határozatok nyomán kijavított viriliss névsora.

Sütő József szót emel, illetőleg kifogást tesz a viriliss névjegyzéke ellen, amennyiben abba oly egyéneket is behoztattak, akik a városal számadási viszonyban állanak. Ez szlő szerént azért történt, mert a szükséges hivatalos adatok nem szolgáltatott ki a polgármesteri hivatal által. Kéri azért a névsort visszautasítani s polgármester urat a kellő adatok kiadására felhívni.

Domján Sámuel ezt már időntuli elkésett dolognak találja. Különbén is a törvényben, a viriliss névjegyzéke elleni felül-felszólamási formoról nincs szó.

„legjobban van úgy, ahogy van“ elvre támaszkodva, túrjúk, vagy hitet veszve a jövőre nézve, kiszakított magunkat lénezi közül, de mindenkor cynikus egykedűsüggel. Itt van alapjában az a léhaság, mely fojtó gözönt mérgezi meg a társasálet levegőjét.

Gyűgünk egy sokat emlegetett példát a történelemből Mi volt alapja Görögországának? A társadalmi nagyság, mely a herosok erején, a női munkán és szelidségen, az olimpiádokon és más köztátekokon, s legkivált az irodalmi és művészeti műveltség gyökerezt. És itt virágzott a földmívelés, ipar és kereskedelem; itt metszé Herodot első vonásait a história költőjaira; itt zengett Homér, Pindár és annyi más mézsuvas dalnok; itt réste remekeit Phidiás; itt küzdtek amaz örökemlékeztű, dicső harcosok.

Nyiregyháza iparos, kereskedő város, gyűpontja egy széles vidék kereskedelmi érdekeinek. Fiai közül válnak praktikus ügyvédek, úzerek, sőt tőzsérek is, kiváltó technikusok stb.; szóval a környeztet és koráramlatának megfelelőleg, tetőtől talpig reális emberek. Távol legyen tőlem, hogy csak pillanatra is gyűnyölődjám a reál-tudományokra; sőt kések örömmel beismerem ama már csalhatatlan igazolt tényt, hogy századunk nagyságát csakis ezeknek köszönhetni. Igenis, nagyságát, de egy oldali nagyságát. Az anyagi erők e forrongása megköté a szellemet; pedig ki volna oly együgyű, hogy önmagától vitassa el a magasabb czélt, a lelkes szükségesét? És itt ismét a nőkre térek vissza. Tőlük várjuk égetően szükséges ellensúlyozását a kufar anyagiasságnak; őket akarjuk mi az eszményiség piedestáljára emelkedve látni. Minden jel arra mutat, hogy a nővilág most valóton áll. Nyiregyléig elismerem egyenjogúság mindenben a férfakkal: e kaczer téma ezeket foglalkoztat; míg a másik tábor orthodox elfogultsággal kiált vissza feljűk: maradjunk a réginél. E pontnál tartózkodom tárgyamtól eltérni; csak

A „Szabolcs“ tárczaja.

Szabolcsi tárczalevelek.

III.

Sajátságos helyzete van a tárczairónak, kivált, ha nőkről akar írni. Nemcsak azért vagyunk itt, hogy az úres hasabokat betöltsük, habár elismerem, hogy először is lapítottelék vagyunk. Úgyes vadásznak kell lennünk, nehogy tú löjünk a czélok; úgyes szabónak, hogy eszményképünkön, melyet alkotandók leszünk, jól álljon a ruha; úgyes komédiásnak, hogy a szerepet jól játszassuk; nagy bírkának, hogy a sok finom-gorombaságot, vagy, ha ugy tetszik, goromba-finomságot türelmesen zsebre rakhassuk. De hogy is kellene bájos piquanteriával kezdeni e 3-ik levelet. Kedves ... szeretted... Nem így! Ezek nem csupán levelek hanem tárczák is. Mily nagy baj az, mikor az ember — felemás. Ha levelet írnek, minden soromnak mulattatón kellene szolgálnia. A tárcza csak ugy jó, mond a pápaszemese szerkesztő, ha valami komoly is van benne.

Volt nekem egy tanárom, előadó egy jogakadémia a törvényészki orvostant, kinek magyarzata közben nagy szokása volt hivatkozással lenni líres orvosokra. Egy ily hivatkozás előbbi leveleimre talán kihuzhat a binárból, s ha meglábolva a kezdet nehézségeit, kissé komolyan találának a dolog velejébe látni, ne mosolyogjanak, drága olvasók!

Előbbi cikkeimben láttuk Szabolcs szereplését a történelem- és irodalomban. Azokban a multról beszéltünk; most pillantsunk a jelen mozgalmain keresztül, a jövő ködébe.

E lapok iránya, de másrészt egyéni meggyőződés is az követeli, hogy a politika gordiusi csomójá-

Eladó birtok.

A paszabi határon, egy tagban levő 107 (1200 □ öles) hold és 767 □ öl szántó és kaszáló föld örök áron szabad kézből eladó Venni szándékozó az eladási feltételek iránt magát Nyiregyházán Krasznay Gábor ügyvéd urnál jelentheti. 3—2

Egy 10—12 éves fiu

kerestetik egy nyiregyházi szappanos-mester mellé tanítványul.

A hely és fölvételi feltételek iránt tudakozódhatni a „Szabolcs” szerkesztőségénél.

313-dik szám alatti ház a Buza-téren szabad kézből eladó. — A feltételek iránt felvilágosítást ad

Sir Ignác 135. sz. a.

Egy Rüdinger-féle egész jó állapotban levő varrógép — jótállás mellett — eladó, Veszely Józsefnél, Nyiregyházán az evang. templom mellett, 1539-ik szám alatt. (3—3)

4534 P. szám.
1872.

(2—2)

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a nyiregyházi kir. e. f. törvényszék fenti számú végzése által Katz József helybeli kereskedő ellen, Mülter testvérek, Janovitz József s Friedlieber Sam. részére 2386, 2300 s 2200 frt követelés végett elrendelt kielégítési végrehajtás folytán a bíróilag lefoglalt, s 5746 frt 43 krra becsült rövid- és divatárúk, bolti felszerelvények- s házbátorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók, minek a helyszínén, vagyis végrehajtást szenvedő boltja s lakásán leendő eszközlésére határidőül 1872-ik évi októberhó 28-ik s következő napjainak délelőtti 9 órája kitézetett, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel meghívottak: hogy az érdeklött ingóságok emez árverésen, szükség esetében becsáron alul is eladtni fognak. Kelt Nyiregyházán, 1872-ik évi októberhó 15-én.

Szoboszlai Pap Károly

kir. trvszéki bíró mint
kiküldött bírósági végrehajtó.

Aláírási felhívás a Nagy-Kállóban alakulandó NYIRVIDÉKI NÉPBANK 1000 darab törzsbetéteire.

Az alapítók által 1000 darab alájegyeztetvén, a „Népbank” alakul 2000 darab 100 frtos törzsbetétre, kétszázezer forinttal, melyből 50% (100,000 frt) fizettetik be, havonként 1 forintjával. A fizetés helye, s kezdetének ideje, hirdapok útján fog közzététtni.

Aláírásokat elfogadnak f. évi október 15-től

Nagy-Kállóban: a Takarékpénztár, Propper József, Szametz Márk kereskedők, s a kir. Postahivatal.

Nyiregyházán: Kralovánszky Mór és ifj. Hartstein Ignác.

Kisvárdán: a Takarékpénztártár.

Nyir-Bátorban: a Takarékpénztár.

(3—2)

Az alapítók.

Hirdetmény.

(3—3)

Aschenbrenner Jakab n.-debreczeni-utcza 1550. szám alatti házában, akár boltnak, akár lakásnak használható helyiség, 1872. évi Szt.-Mihály-naptól haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Egy igen jó helyen fekvő helyiség, a Szent-Mihály-utczán, vagyis a széna, szalma, nád, fa stb. piac sarkán, szabad kézből eladó.

Venni szándékozók jelentsék magukat orosz-utczán 571. sz. házban
(3—3) Lipták Dánielnél.

Bevásároltatnak s áruba bocsátatnak itt minden létező allampapírok, első-séggel bíró kötvények, sorsjegyek, vas-uti-, bank- és ipar-részvények; szelvények bevaltatnak. Megrendelések a cs. kir. tőzsdén teendő bevásárlásra az egész összegnek kész beklüldése, vagy 10 száztól előlegezés mellett teljesítettek. **Mindenféle sorsjegyek** 5 ftről feljebb kikötött hónapokinti részletfizetésekre adatnak

ROTHSCHILD

ÉS TÁRSA

(0—17)

BÉGSBEN,

Opernring 21.

Részletjegyek.

Minden húzásra érvényesek további utánfizetés nélkül.

Kaphatók:

1839-ics k. államsorsj. (40-ed részl.) 6 fr.
1860-ics k. „ (20-ad „ 7 fr.
1870-iki magy. jut. sorsj. „ 7 fr.
1870-iki török vasuti sorsjegyre (36 húzásra érv.) (20-ad részl.) 4 frt.

Szabolcsi Hitelbank Nyiregyházán.

A részvényesek felszólítatnak, miszerint

a 2-ik 10%-tőli részletet részvényenként 10 ftrral o. é. f. évi november 1—15-ig,
a 3-ik „ „ „ „ „ „ 16—30-ig,
a 4-ik „ „ „ „ „ „ deczember 1—15-ig,
az 5-ik „ „ „ „ „ „ 16—31-ig

az intézet üzlethelyiségében (Vendég-utca, Schak Mór ur házában) az alapszabályokban meghatározott következmények terhe alatt befizessék.

Nyiregyházán, 1872. október 20-án.

Az igazgató-tanács.

Egy tanuló fiu

gyakorlókul

Kedvező föltételek mellett, felvétetik Bertalan Rezső 'gyógy-szertárában.

Értekezhetni a gyógytár-tulajdonossal. (0—1)

Bérbeadandó birtok.

Ungmegyében, az ungvár-szobránczi országút mellett, félórányira az ungvári vasuti állomástól fekvő 1600 holdas birtok (1200 □ ölével) minden szükséges gazdasági épülettel. lakóházzal ellátva, jövő évi april 24-ikétől 6 vagy 12 évre bérebe adandó. Szántóföld mintegy 470, legjobb minőségű rét 130, legelő erdei makkoltatással 1000 hold. Az eziránti nyilatkozat alulírotthoz Pappra, u. p. Kisvárdán, intézendők.

(3—3)

B. Horváth Gedcon.

Bodnár János

ügyvéd tudatja barátaival és ügyfeleivel, hogy lakását a pazonyi - utczában fekvő Nádasy-féle házba tette át.

Eladó birtok.

Szabolcsmegyében kebelezt Gemzse községben, egy 54 holdból álló részben irtás minőségű tagosított birtok, egy 2 szobából konyhából kamarából s egyéb gazdasági épületből álló házzal, 2 holdnyi kerttel, szabadkészből bármely perczben eladó. (4—1)

A föltételek iránt értekezhetni J a c z k o v i e s S á n d o r tulajdonosnál Biriben.

A birtok bármikor megtekinthető a gemzsei községbíró segédkezése mellett.